

Radni zdecydowali o przyznaniu Medali "Za

Toruńscy radni podjęli uchwały nadające Medale "Za Zasługi dla Miasta Torunia" na wstędze kolejnym osobom, które swoimi działaniami wybitnie przyczyniły się do rozwoju Torunia, przysporzyły mu dobrego imienia i chwały, bądź zasłużyły się mieszkańcom.

*- To są osoby wyjątkowe, które wtedy były w tej pierwszej lidze działaczy Solidarności. Dzisiaj jako Rada Miasta Torunia chcemy podkreślić, że pamiętamy o nich w kontekście 45. Rocznicy Solidarności. Honorowe wyróżnienia chcemy im wręczyć podczas uroczystej sesji, na którą już dzisiaj serdecznie zapraszam 30 grudnia 2025 roku - powiedział **Łukasz Walkusz, Przewodniczący Rady Miasta Torunia.***

Medal "Za Zasługi dla Miasta Torunia" na wstędze to zaszczytne wyróżnienie przyznawane przez Radę Miasta Torunia osobom prawnym, fizycznym oraz organizacjom, które spełniają powyższe kryteria. Awers medalu przedstawia herb Torunia, wizerunek salamandry w płomieniach, dewizę "Durabo" ("Przetrwam") oraz

napis "Za zasługi dla Miasta Torunia". Na rewersie znajduje się nazwisko uhonorowanej osoby lub nazwa instytucji, data wyróżnienia i numer wpisu do rejestru. Medal i odznaka wykonane są ze srebra, a wstęga ma barwy miasta. Przyznanie wyróżnienia jest potwierdzane wpisem do Księgi Honorowych Wyróżnień Miasta Torunia.

Medale zostaną wręczone podczas 23. uroczystej sesji Rady Miasta Torunia, 30 grudnia 2025 roku.

Decyzją radnych Rady Miasta Torunia Medale "Za Zasługi dla Miasta Torunia" zostały nadane:

1. **Andrzejowi Tycowi:** wybitnemu matematykowi, działaczowi opozycji antykomunistycznej, a także pierwszemu niekomunistycznemu wojewodzie toruńskiemu. Po ukończeniu studiów matematycznych na UMK w Toruniu, aktywnie zaangażował się w działalność opozycyjną. Od 1965 roku był związany z toruńskim Klubem Inteligencji Katolickiej, w którym pełnił funkcje wiceprezesa i prezesa. Pod jego kierownictwem klub stał się ważnym ośrodkiem kontestacji systemu PRL. W 1977 roku podpisał "List 59", otwarty list intelektualistów sprzeciwiających się zmianom w Konstytucji PRL.

Jako jeden z liderów katolickiego ruchu "Znak", 8 czerwca 1979 roku uczestniczył w prywatnym spotkaniu z Janem Pawłem II w Pałacu Arcybiskupów Krakowskich. Jest autorem broszurki "ABC demokracji", która była pierwszym teoretycznym opisem systemu demokratycznego i zasad funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego.

Wprowadzenie stanu wojennego skutkowało jego internowaniem w Potulicach (1981-1982). Po zwolnieniu kontynuował działalność opozycyjną. W 1990 roku został powołany przez premiera Tadeusza Mazowieckiego na stanowisko pierwszego niekomunistycznego wojewody toruńskiego, sprawując ten urząd do 1992 roku. Uczestniczył w tworzeniu nowych struktur państwa. W latach 1991-1993 pełnił funkcję senatora RP, zasiadając w Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Spraw Zagranicznych. W 1993 roku premier Hanna Suchocka powołała go na stanowisko doradcy, gdzie był głównym negocjatorem w sprawie projektu podziału terytorialnego kraju na

powiaty. W 2003 roku otrzymał tytuł profesora nauk matematycznych. Jego działalność publiczna i postawa moralna stanowią wzór lidera i państwowca, który położył ogromne zasługi w rozwój Torunia i jego mieszkańców.

2. **Piotrowi Sylwestrowi Łukaszewskiemu:** zasłużonemu działaczowi toruńskiej "Solidarności", którego niezłomna postawa przyczyniła się do walki o wolność i demokrację w Polsce.

W 1974 roku ukończył Technikum Mechaniczno-Elektryczne w Toruniu. Od 1977 do 1985 roku pracował w toruńskiej „Elanie”, gdzie pełnił funkcje przewodniczącego Komisji Wydziałowej „Torlen II” i członka Komisji Zakładowej. W latach 1986–1994 kierował zespołem terapeutycznym w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Toruniu. Jego życie zawodowe i działalność opozycyjna są nierozdzielnie związane z miastem.

We wrześniu 1980 roku aktywnie zaangażował się w „Solidarność”. Był delegatem Regionu Toruńskiego na I Walny Zjazd Delegatów "Solidarności" i członkiem władz Zarządu Regionu. Należał do Komitetu Obrony Więźniów za Przekonania w Toruniu. Po 13 grudnia 1981 roku współtworzył podziemne struktury, Tymczasowe Tajne Prezydium Zarządu Regionu. Organizował kolportaż, druk „bibuły” oraz kontakty z zagranicznymi mediami. W latach 1983–1985 uruchomił z własnego mieszkania podziemne radio i telewizję "Solidarność", za co władze aresztowały go i skazały na rok więzienia w zawieszeniu na 3 lata.

Działał także w Rejonowym Komitecie Pomocy dla osób represjonowanych oraz angażował się w prace Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego. Współorganizował Dni Kultury Chrześcijańskiej i msze za Ojczyznę. W 1984 roku brał udział w pogrzebie księdza Jerzego Popiełuszki, a w 1989 roku wspierał toruński Komitet Obywatelski "Solidarność".

3. **Władysławowi Janowi Kryplowi:** zasłużonemu działaczowi toruńskiej "Solidarności", który aktywnie uczestniczył w opozycji antykomunistycznej i przyczynił się do demokratycznych przemian w Polsce.

Władysław Krypel od września 1980 r. działał w NSZZ "Solidarność". Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności opozycyjnej, kierując jedną z grup kolportażu podziemnych wydawnictw. Był współzałożycielem i drukarzem podziemnego pisma zakładowego "Geofon". Należał do Tajnej Komisji Zakładowej "Solidarności" oraz współzakładał Społeczne Stowarzyszenie Obrony Praw Człowieka w Toruniu. Był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Od 1967 r. pracował w Przedsiębiorstwie Geofizyki Morskiej i Lądowej w Toruniu. Po 1989 r. nie zaangażował się w politykę, lecz pozostał wierny swojej misji w związkach zawodowych. W latach 1998–2006 przewodniczył Zarządowi Regionu Toruńskiego NSZZ "Solidarność". Aktywnie pielęgnuje pamięć o działalności opozycyjnej, działając w Społecznym Komitecie „Solidarni - Toruń pamięta”. Jego wieloletnie zasługi miały realny wpływ na przeobrażenia ustrojowe w Toruniu, a jego niezłomna postawa obywatelska przyczyniła się do ugruntowania wartości wolności i demokracji w toruńskiej wspólnocie.

4. **Krystynie Sienkiewicz:** zasłużonej pielęgniarce i działaczce, która odegrała kluczową rolę w toruńskiej opozycji antykomunistycznej oraz w polskim parlamencie.

Aktywnie angażowała się w działalność NSZZ „Solidarność”, pełniąc ważne funkcje w strukturach związku. Po wprowadzeniu stanu wojennego była internowana przez władze. Pomimo represji i kolejnych zatrzymań, kontynuowała działalność, angażując się w podziemny kolportaż i druk niezależnych wydawnictw. Była inicjatorką upamiętnienia 5. rocznicy Porozumień Sierpniowych.

W 1984 roku założyła charytatywną aptekę przy parafii Matki Bożej Zwycięskiej w Toruniu, niosąc pomoc osobom potrzebującym. Brała także udział w

tworzeniu Chrześcijańskiego Uniwersytetu Robotniczego i Wszechnicy Związkowej "Solidarność".

Po upadku komunizmu, jej zaangażowanie zaowocowało powołaniem na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej z tytułem naczelniej pielęgniarki kraju (1989-1992). Później pełniła funkcję posła na Sejm RP (1993-1997) oraz senatora RP (2001-2005), gdzie aktywnie działała na rzecz polityki społecznej i zdrowia.

5. **Krystynie Kucie:** poetce i zasłużonej działaczce opozycyjnej, która odegrała kluczową rolę w toruńskim podziemiu "Solidarności Walczącej". Krystyna Kuta studiowała na UMK w Toruniu, gdzie aktywnie włączyła się w działalność opozycyjną, działając w Niezależnym Zrzeszeniu Studentów, NSZZ "Solidarność" oraz Toruńskim Komitecie Obrony Więzionych za Przekonania. Jej niezłomność szczególnie ujawniła się po 13 grudnia 1981 r., kiedy władze internowały ją w Fordonie i Gołdapi. Brała tam udział w głodówkach protestacyjnych i stworzyła słowa jednej z pierwszych piosenek stanu wojennego, "My więziennej Polski dzieci". Po zwolnieniu Krystyna Kuta kontynuowała walkę w podziemiu, hurtowo kolportując nielegalne wydawnictwa. Jednocześnie tworzyła i publikowała własne wiersze, stając się jedną z najbardziej rozpoznawalnych artystek opozycji. W 1984 r. wydała tom "Wiersze", a rok później "Piątą porę roku". Była także redaktorką naczelną podziemnego pisma "Nadwiślanin". Jacek Kuroń określił ją mianem "królowej rewolucji Solidarności", co podkreśla jej symboliczną rolę.

Postawa Krystyny Kuty opierała się na skromności i bezinteresowności. Mimo kluczowego wkładu w walkę o wolną Polskę, nigdy nie zabiegała o rozgłos, pozostając cichą, lecz niezwykle ważną postacią toruńskiej i ogólnopolskiej opozycji demokratycznej. Jej działalność przyczyniła się do ugruntowania Torunia jako istotnego ośrodka działalności opozycyjnej.

6. **Księdzu Prałatowi Stanisławowi Kardaszowi:** jednemu z nestorów opozycji antykomunistycznej w Toruniu, który odegrał kluczową rolę w tworzeniu niezależnego życia społecznego i religijnego w mieście.

Ksiądz Kardasz już od młodości był prześladowany przez władze komunistyczne. Świecenia kapłańskie przyjął w 1960 roku, a od 1971 roku, jako proboszcz parafii Matki Bożej Zwycięskiej w Toruniu, stworzył ważny ośrodek niezależnej myśli i kształcenia działaczy opozycyjnych. Był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Organizował i prowadził Pomorską Pielgrzymkę Pieszą na Jasną Górę, która w latach 80. XX wieku stała się manifestacją sprzeciwu wobec reżimu. W stanie wojennym nieustraszenie wspierał „Solidarność” i środowiska opozycyjne, odprawiając msze w intencji Ojczyzny i więźniów politycznych.

Ksiądz Kardasz aktywnie angażował się w życie społeczne. Współtworzył Społeczne Stowarzyszenie Obrony Praw Człowieka i założył Chrześcijański Uniwersytet Robotniczy. Działał charytatywnie, organizując pomoc dla represjonowanych i ich rodzin. Tworzył przestrzeń dla kultury niezależnej, a w 1989 roku zorganizował przegląd filmów zakazanych.

Po upadku komunizmu, kontynuował swoją służbę, pełniąc funkcje kapelana Armii Krajowej oraz policji Garnizonu Toruńskiego. Pełnił rolę proboszcza parafii pw. Matki Bożej Zwycięskiej aż do 2013 roku. Całokształt jego działalności duszpasterskiej i patriotycznej przyczynił się do ugruntowania Torunia jako ważnego ośrodka życia religijnego i obywatelskiego. Jego życie to świadectwo walki o wolność i obrony godności człowieka.

[MEDAL "ZA ZASŁUGI DLA MIASTA TORUNIA": dowiedz się więcej](#)

Fot. Grzegorz Tomasik

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)